

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง” ผู้ศึกษาต้องการศึกษาสภาพปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง รูปแบบ และวิวัฒนาการการกระทำ ความผิดและทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและทันสมัยต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเสนอมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ซึ่งมีระเบียบวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์และวิจัยข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ มติคณะรัฐมนตรี ประมวลกฎหมายและพระราชบัญญัติต่างๆ บทความ เอกสารเผยแพร่ของหน่วยราชการ ระเบียบ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลที่จัดเก็บของหน่วยราชการ สภาวิจัยแห่งชาติ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศึกษา

2. การศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะทาง เช่น หัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และผู้ปฏิบัติงานของหน่วยราชการที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าชุดปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยผู้ศึกษาให้อิสระต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ด้วยการถามให้ได้คำตอบที่มีรายละเอียดครบถ้วน โดยที่ผู้ให้สัมภาษณ์อธิบายและให้เหตุผลประกอบเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ งานวิจัยและบทความทางวิชาการ ในหัวข้อและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ รวมถึงงานวิชาการทุกชนิดทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และเป็นประโยชน์ต่อหัวข้อการทำวิจัย
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการแต่เจาะลึกในด้านเนื้อหาที่ต้องการทราบ

แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-นามสกุล
2. อายุ
3. การศึกษา
4. ตำแหน่ง
5. หน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ประเด็นข้อสัมภาษณ์

1. ปัญหาและรูปแบบของการกระทำผิด
2. มาตรการป้องกันปราบปรามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้จะใช้การสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่ตำรวจศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เดิม) และผู้ปฏิบัติงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง สำหรับรายละเอียดการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 ราย มีดังต่อไปนี้

หน่วยงาน	ตำแหน่ง	จำนวน/คน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	- ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง (อดีต รองผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	1
	- ผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หัวหน้าโครงการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง)	1
	- อดีต รองหัวหน้าโครงการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1
	- รองผู้กำกับการกลุ่มงานประเมินผล ยุทธศาสตร์ กองวิจัยและพัฒนา (ผู้เชี่ยวชาญด้านน้ำมันเถื่อน)	1

หน่วยงาน	ตำแหน่ง	จำนวน/คน
	- สารวัตร กลุ่มงานตรวจสอบสำนวนอัยการ กองคดีอาญา (เจ้าหน้าที่ป้องกันและ ปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมัน เชื้อเพลิง)	1
	- รองสารวัตร กลุ่มงานส่งเสริมและ ประสานงานวิจัย กองวิจัยและพัฒนา (เจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำ ผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ)	1
กระทรวงพลังงาน	- อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน	1
บริษัท การปิโตรเลียม ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	- กรรมการผู้จัดการใหญ่	1
กรมสรรพสามิต	- เจ้าหน้าที่ตรวจและควบคุม	6
รวม		14

เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวไม่สามารถเปิดเผยได้และเป็นข้อมูลลับของทางราชการ จึงไม่มี
การสุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำราทางวิชาการ บทความ และรายงานการ
ประชุมสัมมนาในหัวข้อและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ รวมถึงการรวบรวมเอกสารทางวิชาการ
ที่เป็นประโยชน์สำหรับหัวข้อวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview)
โดยการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการจัดองค์กรใน
การกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง และข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่าน โดย

เทปบันทึกเสียงเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะทาง และผู้ปฏิบัติงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องด้วยไว้ทั้งหมดด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ศึกษาจะต้องติดต่อขอเข้าพบผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน เพื่อทำการกำหนด วัน เวลา และสถานที่ ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ โดยอาศัยเครื่องมือในการบันทึก คือเทปบันทึกเสียง หรือจากการจดบันทึกจากการสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา เพราะผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านเป็นผู้บริหารระดับสูงและมีภารกิจมาก จึงต้องอำนวยความสะดวกในการขอสัมภาษณ์ โดยในแต่ละรายต้องดำเนินการขอสัมภาษณ์ 1-2 ชั่วโมง หรือแล้วแต่ผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมจากหนังสือ มติคณะรัฐมนตรี บทความ เอกสารเผยแพร่ของหน่วยราชการ ระเบียบ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลที่จัดเก็บของหน่วยราชการ สภาวิจัยแห่งชาติ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ใช้มีลักษณะเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลในเชิงภาพรวม การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และบันทึกเทปไว้ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแน่นอน มีลักษณะเปิดกว้าง แต่เจาะลึก ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงคัดเลือกเฉพาะข้อมูลและประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา มาทำการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ในลักษณะของการวิเคราะห์ และสังเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล โดยเมื่อดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นรายบุคคลเพื่อมาวิเคราะห์ข้อมูล และเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์จนครบถ้วน ผู้ศึกษาจึงจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวในภาพรวม เพื่อมาวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบาย มาตรการและผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการมาแล้ว เพื่อหาข้อสรุปให้ได้แนวทางในการบูรณาการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์

การนำเสนอผลการศึกษา

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามประเด็นการศึกษา นำเสนอผลการศึกษาลักษณะเนื้อความเชิงพรรณนา เพื่อนำเอาทัศนคติที่ได้จากผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ เพื่อนำเสนอแนวทาง

และมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันหรือปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมัน
เชื้อเพลิงไม่ให้เกิดหรือเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งแนวทางแก้ไขในการกระทำผิดดังกล่าว

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการบรรยายข้อมูล โดย
แบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ